

Причини виникнення та наслідки Голодомору 1932 – 1933 років на Криворіжжі

Скорик Сергій Петрович, н.к.- Третяков Олег Миколайович

Криворізький автотранспортний технікум криворізького технічного університету

Мета моєї наукової роботи полягала у висвітленні подій Голодомору 1932 – 1933 років на Криворіжжі, аналізу причин виникнення та наслідків Голодомору 1932 – 1933 років на Криворіжжі, а також намагання привернути увагу широкого загалу до сторінок історії рідного краю.

На мою думку, актуальність даної теми полягає в наближенні теми дослідження до регіонального матеріалу, а також акцентуванні уваги молоді на необхідності вивчення історичних подій рідного краю. Практична значимість полягає в можливості прослідкувати історичні події в країні на своєму регіоні, можливість використання зібраного матеріалу для просвітницької роботи серед молоді та широкого загалу, а також розвиток у підростаючого покоління зацікавленості у вивченні історії рідного краю.

Тема Голодомору не є однозначною. Навколо неї точилися і зараз ще точаться суперечки в різних наукових та суспільних колах. Але як би кому не хотілося, від того вона нікуди не зникне. Бо це – насправді було, бо це – наша історія. Голодомор 1932 – 1933 років уже визнано світом геноцидом українського народу. Що ж в ті роки відбувалось на Криворіжжі та що стало причиною Голодомору? Почнемо з того, що вже в березні 1931 р. з'явилися перші ознаки Голоду в селах Криворіжжя. Врожай видався на 18 % нижчий за попередній, втрати у погано організованих родгоспах і колгоспах досягли 20 – 30%. Літом 1932 р. були важкі погодні умови – сильні дощі, шкідники на полях (втрати зернових на полях від шкідників були визначені в 6, 9 центнерів з гектара). Недостатня кількість техніки на полях всієї Дніпропетровської області (із необхідних 129 комбайнів малось 79, із 655 механічних молотилок – 73, із 4060 машин – тільки 91, із 1850 двигунів - 13).

Як ми бачимо, сільське господарство переживало не самі вдалі часи, але навіть незважаючи на все це, уряд постійно збільшував плани по здачі зернових, які весь час підвищувались. Пізніше було створено спеціальні загони для виявлення захованого хліба, а трохи згодом була проведена примусова колективізація села. Не обминули Криворіжжя і репресивні дії влади, направлені на упокорення не згідних з діями влади та залякуванні інших верств населення. Примусова колективізація та репресії на Криворіжжі – окремі підрозділи моєї наукової роботи.

Підтвердженням документальних матеріалів є свідчення очевидців тих страшних днів, з якими мені вдалося поспілкуватися. Їх свідчення наведені в роботі.

Також для більшої наглядності того, на скільки наше суспільство освічене в даному питанні, я провів соціальне опитування з метою виявлення відношення громадськості до цієї теми. Результати опрацьовані і наведені в науковій роботі.

На кінець, хотілося б навести слова Ліни Костенко:

Вже скільки тих віків минає, а в світі, певно, кожен знає,

Коли й кого там розпинали. Про це написано аннали,

Про це писали так і в риму, зучили вдовж і в перехрест.

Але ж ота дорога з Риму якихось кілька сотень верств.

А тут до самої Волині лежать ці села удовині!

Хто знає, що тут відбулося? Хто розказав це людям до пуття?

Не назване, туманом поїнялося. Не пізнане, пішло у небуття.

В роботі над темою я користувався допомогою працівників криворізького краєзнавчого музею, виданнями О. О. Мельника, матеріалами Ніни Пісної, матеріалами мережі Інтернет, періодичними виданнями, зокрема публікаціями в газеті “Червоний гірник”. І в великій мірі, саме завдяки праці людей, які зробили великий внесок в розкриття даної теми і надалі працюють над нею, сторінки історії Криворіжжя 1932-1933 років гідно вписані в Велику книгу правди українського народу.